

УДК 811.111:808.5:81`37

DOI <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2023-18-8>

Наталія ТАЛАВІРА

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри германської філології та методики викладання іноземних мов, Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя, вул. Графська 2, м. Ніжин, Чернігівська обл., Україна, 16600

ORCID: 0000-0002-5600-5893

Бібліографічний опис статті: Талавіра, Н. (2023). Медійне висвітлення звернення Володимира Зеленського до американського Конгресу: диспозиційна варіативність. *Актуальні питання іноземної філології*, 18, 54–59, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2023-18-8>

**МЕДІЙНЕ ВИСВІТЛЕННЯ ЗВЕРНЕННЯ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО
ДО АМЕРИКАНСЬКОГО КОНГРЕСУ: ДИСПОЗИЦІЙНА ВАРІАТИВНІСТЬ**

Метою запропонованої статті є виявлення трансформацій звернення президента України Володимира Зеленського до Конгресу США 16 березня 2022 року у новинних текстах американських та британських сайтів. Новизна роботи полягає у використанні риторичних канонів для встановлення диспозиційних змін при реконтекстуалізації змісту виступу з урахуванням картини світу читачів новинних повідомлень. Залежно від важливості тез, ідей та аргументів промови для цільової аудиторії виокремлюємо чотири рівня актуальності тем: високий, якщо тема подана у заголовку і вступному абзаці; середній, коли ідеї зі звернення репрезентовані в абзацах, які слідує за вступом; низький, за умови висвітлення аргументів з промови в кінці тексту; нульовий, якщо тема з виступу взагалі відсутня у новинному тексті. Новинний текст на американському сайті www.washingtonpost.com надає високий рівень актуальності темам підтримки України та заклик до Байдена стати лідером світу і миру; середній рівень – опису нещастя пересічних українців, загрози їхній країні як державі, відображенні подій з історії США та повторному проханню про допомогу; нульовий рівень – вдячності американцям та їхньому уряду за вже надану допомогу. Лінеаризація ідей на сайті edition.cnn.com віддає високий рівень актуальності допомозі Україні з боку як простих, так і відомих американців та історичним подіям в США; середній – заклик до американського лідерства, повторному проханню про допомогу Україні та конкретизації випадків з американської історії, подібних до того, що відбувається в Україні; низький рівень – жахіттям пересічних українців; нульовий – долі нашої країни як держави. Лише три теми з виступу Зеленського представлені на британському сайті www.bbc.com, котрий апелює до міжнародної аудиторії. При цьому високий та середній рівні актуальності приділено минулим загрозливим подіям в США та заклик до допомоги Україні; низький рівень – пропозиції Байдену стати лідером світу, а нульовий рівень – виявам жорстокості загарбників до пересічних українців та майбутньому України як держави.

Ключові слова: виступ, новинний текст, інвенція, диспозиція, елокуція, трансформація, картина світу.

Nataliia TALAVIRA

PhD, Associate Professor, Associate Professor at the Department of German Philology and Methods of Teaching English, Nizhyn Mykola Gogol State University, 2 Graftska str, Nizhyn, Chernihiv region, Ukraine 16600

ORCID: 0000-0002-5600-5893

To cite the article: Talavira, N. (2023). Mediynе vysvitlennya zvernennya Volodymyra Zelenskoho do amerykanskooho Konhresu: dyspozytsiyna variatyvnist [Media coverage of the address of Volodymyr Zelensky to American Congress: dispositional variation]. *Current Issues of Foreign Philology*, 18, 54–59, doi: <https://doi.org/10.32782/2410-0927-2023-18-8>

**MEDIA COVERAGE OF THE ADDRESS OF VOLODYMYR ZELENSKY
TO AMERICAN CONGRESS: DISPOSITIONAL VARIATION**

The purpose of the article is to identify the transformations of the address of the President of Ukraine to the US Congress on March 16, 2022 in the news texts of American and British websites. The novelty of the work consists in the use of rhetorical canons to establish dispositional changes during recontextualization of the speech content. Depending on

the importance of ideas and arguments of the address for the target audience, four levels of topic relevance are singled out: high, if the topic is presented in the headline and the lead; medium, when the ideas from the address are mentioned in the paragraphs that follow the lead; low, provided the arguments from the speech are highlighted at the end of the text; zero, if the topic from the speech is omitted in the news text. The news coverage on www.washingtonpost.com gives a high level of relevance to the topics of support for Ukraine and the call for Biden to become a leader of the world; middle level is attached to the description of the misfortunes of ordinary Ukrainians, threats to their country as a state, events from the US history and a repeated request for help; zero level of relevance is given to gratitude to the USA for the previously provided help. The topic disposition on the edition.cnn.com gives a high level of relevance to the help for Ukraine from both ordinary and famous Americans and to historical events in the USA; medium – a call for American leadership, a repeated request for help to Ukraine and cases from American history similar to the situation in Ukraine; low level is attached to the horror of ordinary Ukrainians; zero – to the fate of their country. Only three topics from the original speech are represented on the British website www.bbc.com. High and medium levels of relevance are attached to past threatening events in the USA and calls for help to Ukraine; a low level – to proposals for Biden to become a world leader, and a zero level – manifestations of the plight of ordinary Ukrainians and the future of Ukraine as a state.

Key words: address, news text, invention, disposition, elocution, transformation, worldview.

Актуальність проблеми. Перше звернення президента України до американського Конгресу відбулося у березні 2022 року, коли наша країна давала рішучий опір загарбникам, а весь світ все ще дивувався нашій витривалості і сміливості. Цілями промови українського лідера були привернення уваги до ситуації в його країні, залучення міжнародної підтримки та підвищення обізнаності слухачів про жахливі злочини агресора. Водночас виступ Володимира Зеленського транслювався онлайн, де його могла почути світова спільнота, а також широко висвітлювався у телепередачах і новинних сайтах, адже сучасне суспільство пронизане медіа настільки, що останні стали невід’ємні від культурних та суспільних інститутів (Hjarvard, 2008, с. 105). **Актуальність** пропонованої розвідки вбачаємо у необхідності вивчення особливостей промов політика під час військових дій у країні та аналізі репрезентацій змісту цих виступів у засобах масової інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Репрезентація промови у новинному тексті передбачає модифікацію її композиції та мовного оформлення, зумовлену процесом реконтекстуалізації, згідно з яким «певна частина дискурсу вилучається з одного комунікативного контексту і включається в інший» (Bondi, 2016, с. 2). При цьому залучаються різноманітні стратегії для фільтрування змісту шляхом спрощення чи зміни фокусу уваги (Bondi, 2016, с. 2) за рахунок відбору інформації, її упушення (Schäffner, 2009, с. 6), перестановки завдяки зміні пропозицій, субституції одного факту іншим (Busch, 2009, с. 580). З іншого боку, реконтекстуалізація передбачає розширення змісту за допомогою обробки

даних (Bondi, 2016, с. 2) і додаванню нових елементів для відображення соціальних практик (Busch, 2009, с. 581), пояснення невідомих реалій. Крім того, під час подачі новини автор може розраховувати на обізнаність адресата з фактами і подіями (Schäffner, 2009, с. 8), а інші дані можуть бути винесені на передній план або вжиті у фоновому блоці (ibid; Талавіра, 2020). Як наслідок, публічний виступ зазнає суттєвих змін під час висвітлення у новинному тексті. Метою даної розвідки є встановлення трансформацій змісту звернення президента України до Конгресу США 16 березня 2022 року у новинних текстах американських та британських сайтів з опертям на риторичні канони.

Риторичний підхід до аналізу публічного виступу і його новинного висвітлення здійснюється з урахуванням канонів інвенції, тобто вибору теми, диспозиції, пов’язаної з лінеаризацією ідей, та елокуції, яка полягає в омовленні змісту (Burke, 2014, с. 12). Однаковий зміст текстів двох жанрів – політичного та медійного – дозволяє говорити про ідентичність інвенції, але відмінності у викладі матеріалу та мовному оформленні (Потапенко, 2021, с. 106). У запропонованій розвідці ми зосередимося на вивченні диспозиційних трансформацій промови президента Зеленського під час її репрезентації у новинних текстах американських та британських медіа для встановлення задіяних стратегій реконтекстуалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. На композиційному рівні звернення Президента Зеленського до Конгресу 16 березня 2022 року включає шість фрагментів: свавілля до пересічних українців; доля української держави в аспекті демократії; апеляція до загрозливих подій з історії США; прохання про допомогу;

вдячність американському народові та його керівництву; заклик до американського лідерства (Address by President of Ukraine).

Диспозиція новинних текстів має значні відмінності завдяки різному рівню актуальності тем, зумовленому порядком представлення у статті ідей та аргументів з виступу залежно від їхньої важливості для цільової аудиторії. При цьому автори новинних текстів орієнтуються на картину світу читачів, котру потрактовують як індивідуальне і групове сприйняття світу, яке охоплює знання людини і суспільства в цілому (Glaz, 2022, с. 3); політичні, ідеологічні, релігійні та особисті способи конструювання, розуміння і сприйняття світу (Underhill, 2019, с. 362). Обираючи спосіб висвітлення змісту промови у новинному тексті, журналісти спираються традиційне для певної нації бачення світу, їхні цінності і точки зору на події, які відбуваються довкола них, а тому виносять у сильні позиції новинного повідомлення – заголовок і вступний абзац – найбільш важливі та цікаві для широкого загалу теми, які їм легко зрозуміти. З іншого боку, аргументи з публічного виступу, які нерелевантні для цільової аудиторії, друкуються в кінці тексту або взагалі опускаються.

Виходячи з вищезазначеного, виокремлюємо чотири рівні актуальності тем у новинному тексті: високий, середній, низький та нульовий. Високий рівень репрезентує тему у заголовку і вступному абзаці; середній рівень імплікує подачу ідей зі звернення в абзацах, які слідує за вступом; низький рівень висвітлює аргументи з промови в кінці тексту; нульовий рівень характерний для теми з виступу, яка взагалі відсутня у новинному тексті.

Рівні актуальності аргументів та ідей з промови Зеленського до Конгресу США проаналізовані на матеріалі новинних текстів трьох сайтів: www.washingtonpost.com, який є онлайн версією однієї з найбільших і найстаріших видань США; edition.cnn.com, що орієнтується на міжнародну аудиторію; www.bbc.com, котрий є безкоштовним і доступним по всьому світу.

Композиція новинного тексту на американському сайті www.washingtonpost.com включає п'ять блоків: прохання про допомогу; заклик до американського лідерства; жахиття, які переживають в Україні; подальша доля української

держави; референція до американських історичних подій. Висока актуальність притаманна темі щодо військової підтримки країни, котра бореться з агресією, адже саме цей аргумент винесений у заголовок статті за допомогою мовної одиниці *pleads for military aid: Addressing Congress, Ukrainian President Zelensky pleads for military aid* (DeBonis, el.ref). Другий ступінь високої актуальності виокремлюємо у вступному абзаці, адже він є дуже помітним для читачів завдяки розміщенню одразу під заголовком. Саме у вступному абзаці журналіст використовує прямі цитати з виступу президента України, де він закликає Байдена стати лідером всього світу і лідером миру: *The Ukrainian president called on Biden to 'be the leader of the world' and 'be the leader of peace'*.

Середній рівень актуальності притаманний декільком темам, адже вони представлені у перших трьох абзацах основної частини новинного повідомлення. По-перше, обстріли, яким піддаються міста України, відображені у статті прямим цитуванням (*fired nearly 1,000 missiles at Ukraine*) та модифікованими одиницями (*attacked by Russian artillery fire and missiles*). По-друге, виокремлено загрозу майбутньому України як держави за допомогою мовної конструкції *prevent his nation's destruction*. По-третє, представлено опис подій з історії США, що подібні до війни в Україні (*cited the bombing of Pearl Harbor, the 9/11 terrorist attacks*). По-четверте, відображено прохання про допомогу країні, яка перебуває у стані війни. Варто зазначити, що тема підтримки Україні піднімається декілька раз у новинному тексті, тому аргументи мають високий, середній та низький рівень актуальності за рахунок розміщення у різних частинах тексту. Високий рівень відображено у заголовку, де вказано лише на прохання про допомогу. Середній рівень актуальності теми допомоги відображено на початку основної частини новинного тексту шляхом перелічення всіх видів підтримки, які потребує Україна (*layer potent air-defense systems*) і котрі вже надані США (*on top of the military transfers, humanitarian aid*). Низький рівень актуальності теми підтримки України розкрито наприкінці тексту, де приділено увагу питанню конкретної допомоги: видам озброєння (*surface-to-air missile systems – the "S-300 and other similar systems"*), уточненню потрібних економічних

санкцій (*closing American ports to all Russian goods*) та осіб, котрі підпадають під такий вид покарання (*sanctions on all politicians in the Russian Federation*). Нульовий рівень актуальності притаманний темі вдячності американцям за допомогу.

Композиція новинного повідомлення на сайті edition.cnn.com включає п'ять блоків: прохання про допомогу; звернення до історії США; заклик до американського лідерства; вдячність за вже отриману допомогу, опис нещастя, які переживають українці. Високий рівень актуальності притаманний двом темам, які репрезентовані у заголовку, – допомозі та історичному екскурсу: *Zelensky to US lawmakers: 'We need you right now' as he invokes Pearl Harbor and 9/11* (Foran, el.ref). При цьому перший ступінь належить саме заклику до підтримки, вираженому мовній одиниці, запозиченій з виступу Зеленського: *We need you right now*. Другий ступінь вищої актуальності належить апеляції до історії США за рахунок виразу, що узагальнено передає слова президента: *invokes Pearl Harbor and 9/11*. Така послідовність представлення аргументів українського лідера зумовлена орієнтацією на цільову аудиторію: надати причину виступу і презентувати аргумент, найближчий до картини світу американців. Аналогічний порядок викладу тем спостерігаємо й у вступному абзаці: *Ukrainian President Volodymyr Zelensky appealed to Congress for help on Wednesday in a historic speech, telling US lawmakers "we need you right now" as he invoked tragedies in American history like the attack on Pearl Harbor and the September 11 terrorist attack*. У наведеному прикладі прохання про допомогу втілено конструкцією *appealed to Congress for help* та мовною одиницею, ідентичною до вжитої політиком у промові та цитованою у заголовку *we need you right now*, тоді як американська історія подана виразом з узагальненим значенням *invoked tragedies in American history* та одиницями, які уточнюють події: *the attack on Pearl Harbor* і *the September 11 terrorist attack*.

Середній рівень актуальності теми для американського читача притаманний заклику до американського лідерства шляхом прямого цитування виступу Зеленського: *"You are the leader of your great nation. I wish you to be the leader of the world"*. Не менш важливими є повторне прохання про допомогу, напр., *more*

assistance, protect civilians and provide fighter aircraft, та пряме цитування президента України з прикладами з історії США, які подібні до того, що зараз відбувається в нашій країні: *"Remember Pearl Harbor, terrible morning of December 7, 1941"*. Низький рівень актуальності надано темі про жахіття, які переживають пересічні люди під час військових дій, напр., *described the use of missiles, bombs and drones by Russian troops to inflict brutal and deadly attacks on his country*. Водночас тема про долю України як держави має нульовий рівень актуальності, оскільки це питання стане важливим після перемоги і демократичність державного устрою є єдино вірним з огляду на більш ніж двохсотрічну історію США.

Натомість композиція британського новинного повідомлення на сайті www.bbc.com складається лише з трьох блоків: минулі загрозливі події в США; заклик до допомоги Україні та американського лідерства (*Ukraine War*, el.ref). Дві перші теми виступу мають високий рівень актуальності, адже вони детально представлені у тексті та акцентовані в заголовку: *Ukraine war: Zelensky invokes 9/11 in plea to US Congress*. Заголовок запозичує з виступу дві конструкції: *invokes 9/11*, яка апелює до минулого США, та *plea to US Congress*, що кодує прохання про допомогу. У вступному абзаці історичні американські події позначені мовною структурою *the horror of the 2001 terror attacks*, а заклик про допомогу – *more military aid*. Середній рівень актуальності тем продовжують перші абзаци-висловлення в основній частині новинного повідомлення про подібність ситуації в Україні до минулих подій в США, напр., *enduring a 9/11 every day, Pearl Harbor in 1941* та *11 September 2001*. Крім того, актуальними залишається тема військової допомоги, втіленої у другому абзаці-висловленні основної частини конструкцією *enforce a no-fly zone over Ukraine* та цитатою *"I need to protect the sky"*. Низький рівень актуальності відповідає фрагменту промови про американське лідерство, відображений цитатою, напр., *"I wish you to be the leader of the world. Being the leader of the world means being the leader of peace"*. Водночас нульовий рівень актуальності властивий фрагменту звернення про жорстокості загарбників та цінності, котрі вони намагаються зруйнувати, хоча у власному виступі президент

Зеленських почав з цих тем, надаючи їм високу релевантність.

Висновки. Аналіз висвітлення публічної промови у трьох новинних текстах показав, що видання орієнтуються на картину світу цільової аудиторії під час відбору тем з виступу Зеленського та лінеаризації ідей та аргументів у статтях. Усі три новинні тексти надають високий рівень актуальності темі підтримки Україні, вказуючи цю ідею у заголовку. Подальша структура текстів залежить від цілей видання. На американському сайті, що фокусується на внутрішньому читачі, детально прописане не лише звернення про допомогу Україні, але й види підтримки і типи озброєння та санкцій. Американський сайт, цільовою аудиторією якого є не лише американці, але й закордонні читачі, від-

дає перевагу темам допомозі Україні, минулим подіям в США та заклику до американського лідерства, про який мають почути в усіх кутках землі. Британський новинний сайт структурує текст з урахуванням лише трьох тем зі звернення Зеленського, ставлячи на перше місце загрозливі події в історії США, подібні до сучасної ситуації в Україні, та допомогу країні, що бореться з загарбниками. Низький рівень актуальності притаманний заклику до американського лідерства, який репрезентують з урахуванням американської аудиторії. **Перспективи подальших досліджень** вбачаємо у вивченні відображення змісту промови інших світових лідерів у новинних повідомленнях різних сайтів з урахуванням як диспозиційних, так і лінгвальних модифікацій висхідного тексту.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Потапенко С.І. Когнітивна медіа-риторика: буття конфлікту-кризи в англomовних інтернет-новинах. Київ: Видавничий центр КНЛУ, 2021. 299 с.
2. Талавіра Н.М. Конструкційна основа представлення інаугураційної промови в новинних текстах. *Південний архів (філологічні науки)*. 2020. № 81. С. 81–85.
3. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelensky to the US Congress. URL: <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-pered-kong-73609> (дата звернення 30.04.2023).
4. Bondi M., Cacchiani S., Mazzi D. Discourse In and Through the Media: Recontextualizing and Reconceptualizing Expert Discourse. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2016. 350 p.
4. Burke M. Rhetoric and poetics: the classical heritage of stylistics. *The Routledge Handbook of Stylistics*. New York: Routledge, 2014. P. 11–31.
5. Busch B. Media, politics and discourse interaction. *Concise Encyclopedia of Pragmatics* / ed. by J. L. Mey, 2nd edition. Amsterdam: Elsevier, 2009. P. 577–583.
6. DeBonis M. Addressing Congress, Ukrainian president Zelensky pleads for military aid. URL: <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/16/zelensky-speech-congress/> (дата звернення 30.04.2023).
7. Foran C. Zelensky to US lawmakers: ‘We need you right now’ as he invokes Pearl Harbor and 9/11. URL: <https://edition.cnn.com/2022/03/16/politics/zelensky-ukraine-speech-to-congress/index.html> (дата звернення 30.04.2023).
8. Glaz A. Linguistic Worldview(s): Approaches and Applications. New York: Routledge, 2022. 255 p.
9. Hjarvard S. The mediatization of society. A theory of the media as agents of social and cultural change. *Nordicom Review*. 2008. 29 (2). P. 105–134.
10. Schäffner Ch., Bassnett S. Introduction. Politics, Media and Translation: Exploring Synergies. *Political Discourse, Media and Translation* / ed. Ch. Schäffner. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing, 2009. 260 p.
11. Ukraine War: Zelensky Invokes 9/11 in Plea to US Congress. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-60762022>
12. Underhill J. W., Giannino M. Migrating Meanings. Sharing Keywords in a Global World. Edinburgh: Edinburgh University Press, 2019. 400 p.

REFERENCES:

1. Potapenko, S.I. (2021). Kognitivna media-rytoryka: buttia konfliktu-kryzy v anglovymykh internet-novynah. [Cognitive media rhetoric: the existence of conflict-crisis in English Internet news]. Kyiv: Vydavnychy tsestr KNLU.
2. Talavira, N.M. (2020). Konstruktsiyna osnova predstavleniia inahuratsiynoyi promovy v novynnykh tekstakh. [Constructionist basis of reporting inaugural speech in news texts]. *Pivdennyi arkhiv (filolohichni nauky)*. 81, (pp. 81–85). (In Ukr.).
3. Address by President of Ukraine Volodymyr Zelenskyy to the US Congress. <https://www.president.gov.ua/en/news/promova-prezidenta-ukrayini-volodimira-zelenskogo-pered-kong-73609>
4. Bondi, M., Cacchiani, S., Mazzi, D. (2016). Discourse In and Through the Media: Recontextualizing and Reconceptualizing Expert Discourse. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
4. Burke, M. (2014). Rhetoric and poetics: the classical heritage of stylistics. *The Routledge Handbook of Stylistics*. New York: Routledge, (pp. 11–31).
5. Busch, B. (2009). Media, politics and discourse interaction. *Concise Encyclopedia of Pragmatics* / ed. by J. L. Mey, 2nd edition. Amsterdam: Elsevier. (pp. 577–583).
6. DeBonis, M. Addressing Congress, Ukrainian president Zelensky pleads for military aid <https://www.washingtonpost.com/politics/2022/03/16/zelensky-speech-congress/>
7. Foran, C. Zelensky to US lawmakers: ‘We need you right now’ as he invokes Pearl Harbor and 9/11 <https://edition.cnn.com/2022/03/16/politics/zelensky-ukraine-speech-to-congress/index.html>
8. Glaz, A. (2022). Linguistic Worldview(s): Approaches and Applications. New York: Routledge.
9. Hjarvard, S. (2008). The mediatization of society. A theory of the media as agents of social and cultural change. *Nordicom Review* 29 (2), (pp. 105–134).
10. Schäffner, Ch., Bassnett, S. (2009). Introduction. Politics, Media and Translation: Exploring Synergies. *Political Discourse, Media and Translation* / ed. Ch. Schäffner. Cambridge: Cambridge Scholars Publishing.
11. Ukraine War: Zelensky Invokes 9/11 in Plea to US Congress. <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-60762022>
12. Underhill, J. W., Gianninoto, M. (2019). Migrating Meanings. Sharing Keywords in a Global World. Edinburgh: Edinburgh University Press.